

L'exposició Born. Memòries d'un mercat reivindica la història del Mercat del Born

15/03/2017

L'exposició Born. Memòries d'un mercat recollirà la història d'aquest emblemàtic espai de la ciutat de Barcelona

Aquesta exposició temporal es podrà veure des del 17 de març al 26 de novembre del 2017 a El Born Centre de Cultura i Memòria

El projecte transcendeix la mera exposició: reivindica la memòria i el llegat del mercat, proposa un complet programa d'activitats per a tot tipus de públics, i també crida a la participació ciutadana per tal de crear un fons documental del Born

Nombroses activitats al voltant de l'exposició complementaran l'experiència: exposicions temporals de petit format, jornades, taules rodones, itineraris, tallers infantils d'arquitectura i cuina, una obra de teatre i un concert, a més d'una oferta gastronòmica temàtica conformen un programa per a tots els públics

En destaca La paradeta de la memòria, arxiu visual del Born, que recollirà el testimoni de les persones que han conformat la història viva del mercat, i alhora és una crida a la ciutadania per tal que faci aportacions i contribueixi a completar el fons documental

La participació ciutadana també s'articularà mitjançant Twitter, amb els hashtags #vinealborn i #bornmemòriesmercat

La visita a l'exposició serà totalment gratuïta durant el primer mes

El Born Centre de Cultura i Memòria de Barcelona inaugura aquest dijous 16 de març (19 h) una nova exposició temporal, Born. Memòries d'un mercat comissariada conjuntament per Manel Guàrdia, Ramon Graus i José Luis Oyón, que reivindica el paper d'aquest mercat en la història de la ciutat de Barcelona. Es podrà visitar des del 17 de març fins al 26 de novembre del 2017. El projecte ha estat realitzat amb la col·laboració de l'Institut Municipal de Mercats de Barcelona.

Reivindicant el mercat del Born

Born. Memòries d'un mercat va més enllà de l'exposició. És tot un reconeixement a un dels llocs més emblemàtics de la ciutat: per la seva història, pel seu emplaçament, pel seu valor simbòlic de lluita veïnal quan va ser amenaçat d'enderroc...

A Born. Memòries d'un mercat ens parlaran de la pròpia història del mercat mitjançant documents històrics però també a través de la memòria col·lectiva. El mercat del Born va ser concebut, primer a la plaça i després dins de l'edifici metàl·lic de Fontserè, com un mercat minorista de barri i, posteriorment, es va convertir en el mercat majorista d'una metròpoli en expansió. Quaranta cinc anys després del tancament del mercat, aquesta exposició vol reivindicar-lo com es mereix.

El Born, testimoni de Barcelona

Un mercat és un lloc d'intercanvi de mercaderies però també de vivències, de coneixements, d'experiències... L'exposició recull no només la seva història a nivell documental sinó que habilita un espai molt especial en un dels vestíbuls del Centre, La paradeta de la memòria, que recollirà el testimoni viu dels treballadors i veïns del mercat en un veritable arxiu visual. L'exposició vol reflectir el seu llegat visual i oral, i alhora fer una crida a la ciutadania per tal que aportin la seva vivència, documentació gràfica, fotografies, documents comercials i entrevistes per tal d'enregistrar-ho i crear un fons documental del Born.

Activitats que van més enllà de l'exposició

Al voltant de l'exposició Born. Memòries d'un mercat hi haurà nombroses activitats complementàries, programades des del març fins al novembre i obertes a tothom, que oferiran un discurs interdisciplinari entre història, arquitectura, memòria social, art i gastronomia per tal de construir un retrat integral del mercat del Born com a punt emblemàtic de Barcelona. Taules rodones, jornades, tallers familiars, espectacles i exposicions aprofundiran en els canvis que el mercat i l'edifici de Fontserè van suposar per al barri i per a la ciutat.

A les visites guiades, s'hi afegiran propostes com:

– Dues exposicions temporals gratuïtes de petit format: Fer mercats, fer ciutat. La xarxa de mercats de Barcelona, dibuixada, una exposició que fa un recorregut pels mercats de Barcelona a través de diversos dibuixos fets a mà per il·lustradors professionals, sketchers, dibuixants i arquitectes; i Born reivindicat (1971-2001) que, a partir de fotografies i documents gràfics de l'època, ens relatarà la vida del mercat en aquests 30 anys que van des del seu tancament fins a l'inici de les excavacions arqueològiques, període en què l'edifici va viure sota l'amenaça de la demolició i la indefinició, acollint tot tipus d'expressions col·lectives: teatre, concerts, exposicions, fires, desfilades de moda, exhibicions, espectacles variats, i fins i tot, mítings polítics.

– Itineraris: L'exposició permet diverses mirades a la història d'aquest enclavament comercial. S'oferiran quatre recorreguts, dels quals tres són itineraris urbans que ajudaran a entendre la importància del mercat més enllà de l'edifici. El mercat dins el mercat (1,5 h) ens explicarà la història d'aquest complex mercantil que va revolucionar l'arquitectura a Barcelona. La ciutat transparent. Una mirada curiosa a la ciutat al llarg del temps (2 h) és un itinerari urbà per l'àrea de la Ribera. La Barcelona imaginada. La construcció d'un model de ciutat (1876-1992) (3 h) és un segon itinerari urbà, en aquest cas pels entorns del mercat, el parc de la Ciutadella, l'estació de França i la Barceloneta. El tercer recorregut és Anem de mercats!, que visitarà els mercats del Born, la Boqueria i Santa Caterina, autèntics observatoris de la configuració urbana i de la manera de ser i de viure de la gent.

– Jornades: Mercats, ciutat i arquitectura són unes jornades, organitzades per El Born CCM en col·laboració amb el Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (COAC) i l'Agrupació d'Arquitectes per la Defensa i la Intervenció en el Patrimoni Arquitectònic (AADIPA), centrades en el paper dels mercats de la ciutat i el paper en concret del Mercat del Born, que a més incorporen taules rodones (gratuïtes) adreçades tant al públic general com a un públic més especialitzat.

– Taula rodona Born. Transició: El destí del mercat del Born va ser al centre del debat ciutadà quan l'any 1971 va finalitzar la seva activitat com a mercat i se'n va preveure la demolició, però l'oposició ciutadana va aconseguir preservar l'edifici. Una taula de debat integrada per tota una sèrie d'artistes i creadors d'aleshores donaran testimoni d'aquells moments especials, de reivindicació i de subversió (2 d'octubre, 19 h, gratuït).

– Teatre: D'ençà del tancament del mercat, l'any 1971, el Born va ser un espai on es van realitzar obres de teatre, espectacles musicals, mítings polítics i una gran varietat d'actes de tota mena. Es recordarà l'esperit alternatiu i transgressor d'aquella època amb la representació d'un dels espectacles més celebrats del 1976: Tenorio forever, un muntatge dirigit per Mario Gas que recull la segona part de Don Juan Tenorio de José Zorrilla (9 d'octubre, a les 20 h, gratuït).

– Activitats infantils: Es programen tres tallers familiars d'activitats perquè els més petits puguin conèixer el mercat del Born. Amb el taller d'arquitectura Construïm el mercat del Born es podrà recrear l'edifici amb peces de mecano per tal que descobreixin els secrets de la seva estructura (preu: 5 € i gratuït per als Súpers). Amb el taller de cuina Una història per llepar-se els dits s'explicarà com la introducció de nous productes va modificar la nostra manera de menjar. Els nens i nenes també aprendran a fer cuina de mercat amb receptes que incorporen productes típics de diferents èpoques (preu: 5 € i gratuït per als Súpers). Born to Sketch! és un taller gratuït de dibuix en què s'elaborarà un mapa il·lustrat comunitari a partir de les il·lustracions dels participants (13 de maig, 17-19 h).

– Esmorzars de forquilla al mercat: En col·laboració amb Moritz, l'espai gastronòmic El 300 del Born ofereix Esmorzars de forquilla, que recuperen l'esperit gastronòmic dels menjars de mercat. I també es recupera l'entrepà del mercat: compra el pa, tria el farcit... i bon profit! Tota una experiència que aporta una dimensió afegida d'olors i, sobretot, de sabors a l'exposició.

– Concert Born. La festa: Arran de la pressió del veïnat, de la premsa, de les entitats de defensa patrimonial i d'algunes institucions, l'Ajuntament de Barcelona va accedir a restaurar l'edifici el 1977, sense tenir clar quins usos tindria. Durant anys s'hi organitzaren esporàdicament grans actes i festes. És per això que el programa d'activitats al voltant de l'exposició Born. Memòries d'un mercat només podia acabar amb un fi de festa animat inspirat en aquella època (28 d'octubre, 20 h, gratuït).

Crida a la participació ciutadana: #Vine al Born i explica-ho al món!

La coneguda dita "Roda el món i torna al Born" es capgira per a fer una crida ciutadana a conèixer tant la seva història com tot el que va passar al seu entorn.

Aquesta campanya de participació s'articularà mitjançant Twitter, Facebook i Instagram amb els hashtags #vinealborn i #bornmemòriesmercat

Ara toca anar al Born. Viatjar i rodar per la seva història. Ara és al Born on passen coses, on hi ha molt per veure, escoltar i sentir. I després, explicar-ho a tothom. Ara és el moment d'escampar el llegat històric, social i arquitectònic d'un punt de referència de Barcelona.